

Erik Gilk

**Jana Šnytová (ur.): Nesrečno srečni.
Antologija češke poezije druge polovice 20. stoletja**

Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2012, 488 strani

Izdati antologijo poezije v današnjem času nedvomno zahteva precejšen uredniški in založniški pogum. V primeru prevajanja iz jezika enega majhnega naroda v jezik drugega majhnega naroda ta trditev velja še toliko bolj. Poleg tega v pripravljani proces vstopa prevajalska komponenta, pri antologiji triintridesetih pesnikov najrazličnejših starostnih kategorij in različnih avtorskih poetik zagotovo zelo zahtevna naloga.

Recenzirana antologija predstavlja hvalevreden dosežek že zato, ker podoben izbor povojne češke poezije v slovenskem literarnem kontekstu do zdaj ni obstajal. Ideja je nastala pri lektorici češkega jezika na Univerzi v Ljubljani Jani Šnytovi, ki je postala koordinatorica projekta in glavna urednica zbirke. Na njeno povabilo se je zahtevne naloge izbire besedil lotil literarni zgodovinar, kritik in pesnik Peter Hruška, razgledana in kompetentna osebnost, ki sistematično obravnava poezijo od druge svetovne vojne vse do sedanjosti (izmed njegovih strokovnih del navedimo temeljno razpravo o poeziji devetdesetih let v zbirki interpretacij *V souřadnicích volnosti*, Academia, Praga 2008; in monografijo o poeziji Karla Šiktanca *Někde tady*, Host, Brno 2010) in zmore spremljati ustvarjalni proces tudi z druge strani. Hruška namreč nedvomno spada med najprepoznavnejše češke pesnike po novembru 1989. Ustrezen je bil tudi izbor avtorja osebno obarvanega in esejistično zasnovanega predgovora, Jana Štolbe. Gre za uglednega literarnega kritika, ki se redno ukvarja z najnovejšo češko poezijo (zbirka kritik *Nedopadající džbán*, Torst, Praga 2006; in *Lomcování slovy*, Cherm, Praga 2011) in se navezuje na esejistični pristop umetniške kritike Františka Xavera Šalde.

Izbrati triintrideset pesnikov, ki so izrazito vplivali na literarno življenje celega pol stoletja, zagotovo predstavlja kruto nalogo, kot piše Peter Hruška v uredniškem komentarju. Uredniku je kljub temu uspelo sestaviti resnično reprezentativen izbor avtorjev vseh starostnih kategorij: poleg klasikov B. Reynka in J. Seiferta je močno zastopana t. i. medgeneracija (V. Holan, F. Hrubín, J. Zahradníček, F. Halas); tako kot nekdanji člani Skupine 42 (J. Kolář, J. Kainar, I. Blatný, J. Hanč) ne smejo manjkati tudi moravski pesniki, kot sta O. Mikulášek in J. Skácel. Najbolj izrazito lahko

spremljamo profil generacije pesnikov, ki so v literaturo vstopili na pragu šestdesetih let (I. Wernisch, O. Brousek, M. Topinka, V. Hrabě, P. Kabeš), izpuščeni pa niso niti predstavniki undergrounda (E. Bondy, I. M. Jirousek, P. Zajíček) in nadrealisti (Z. Havlíček, K. Hynek, P. Král).

K Hruškovemu izboru posameznih pesnikov in njihovih besedil nimam resnejših pomislekov. Glede na to, da ima vsak bralec in torej tudi urednik pravico do osebnih preferenc, spoštujem Hruškov izbor, in to že zato, ker pri izboru nisem opazil nobene izrazite subjektivnosti. Izrazim lahko le obžalovanje, da ni izraziteje zastopana pesniška generacija, rojena v šestdesetih letih (zgolj J. H. Krchovský in P. Kolmačka), čeprav je glede na omejeno število izbranih avtorjev taka odločitev razumljiva. Poleg tega imam občutek, da je Hruška zaradi svoje skromnosti na ta način hotel zaobiti uvrstitev svojih pesniških besedil v antologijo.